

**Teater-biblioteket. N:o 11, Mot
beräkning : lustspel med sång i en
akt /**

Sv Saml Vitt Sv Dram Saml

TEATER-BIBLIOTEKET. N:o 11.

Mot Beräkning

LUSTSPEL MED SÅNG I EN AKT.

AF

^{ron}
A. JONASON

PERSONER:

1 Herre. 2 Damer.

Pris 15 Cents.

CHICAGO.

And. L. Lofströms Förlag.

n. a.

PERSONER.

MADAM ANDERSON.
LOTTA TRÅD, sömmerska.
TOBIAS SIKT, bagaregesäll.

(Teatern föreställer ett tarfligt rum med en dörr på hvar sida. I fonden ett skåp. Till vänster i fonden en byrå. Till höger en bäddad säng. På vänstra sidan ett fönster, vid hvilket står ett sybord. På högra sidan ett vanligt bord. Simpla stolar. På byrån en liten toalettspegel med gardin öfver. Några enkla toalettprydnader.

FÖRSTA SCENEN.

LOTTA (ensam, sjunger vid ridåns uppgång).

Sång n:o 1.

Mel.: *Grindpojken* af Nyblom.

Sjung, liten fågel, styr emot skyn,
drilla ännu i aftonens bryn;
ej må du sörja, du är ju fri,
sväfvar på lätta vingar.
Gärna mot din jag bytte min lott,
ack, om likt dig jag vingar had' fått,
utur mitt bo jag flöge så brådt,
dvaldes där du nu svingar!
Lycklig och säll,
lifvad och glad,
flög jag ästad.
Fjärran jag drog,
såge mig om,
när jag sett nog,
äter jag kom!
Sjung, liten fågel, styr emot skyn,
drilla ännu i aftonens bryn;
ej må du sörja, du är ju fri.
Hå, hå! Hå, hå!
Fröjdernas tid är ju så kort,
sorgen dem tids nog hinner.

(Talar). Se så där ja. Inte ett styng mera i dag. Helt säkert ska' den här lilla hatten komma att kläda min vackra kusin, och blir endast väderleken så vacker i morgon, som den härliga solnedgången lofvar, så får hon bestämdt mycket roligt på färden... men jag får inte roligt... det är ett sorgligt minne, som häftar vid morgondagen; det blir då jämnt ett år se'n jag första gången var tillsammans med *honom*. Ack, våra själar förstodo hvarandra så väl! Jag var så lycklig, och det var han med, för resten. Vi svuro hvarandra *evig* trohet, men fjorton da-

gar därefter var allt förbi. Onda tungor måste ha varit med i spelet. Jag har blifvit förtalad för honom, det slår inte fel... Men allt kunde dock blifva bra, om *han* bara ville taga första steget... Bort nu med dessa sorgsna minnen! Jag tror att jag själf bär hatten till min kusin... en liten promenad kan inte skada efter en så flitigt tillbringad dag... Se så där, ligger det inte en cigarrstump på mitt toalettfat nu igen... Det är ett godt tecken till att madam Andersson begagnar mitt rum under min frånvaro, när det kommer någon till henne, oaktadt hon försäkrat mig om motsatsen.

ANDRA SCENEN.

MADAM ANDERSON. LOTTA.

MADAMEN. Hvad i all världen, är hon redan hemma, fröken Lotten? Det var rakt mot beräkning.

LOTTA. Hvad menar hon med det, madam Andersson?

MADAMEN. Jag menar, att det inte kan vara någon beräkning att gå hem så tidigt, när man sitter borta och syr för dagspenning.

LOTTA. Åh, jag har ända tills för en timme se'n varit sysselsatt hos assessorns.

MADAMEN. Under hela den tid, fröken Lotten bott hos mig, har hon aldrig sluppit så tidigt från den snåla assessorskan.

LOTTA. Det var också ett undantag i dag... Jag fick arbeta så mycket flitigare på förmiddagen för att blifva ledig på eftermiddagen, då jag lofvat göra den här lilla hatten färdig åt min kusin... Ja, vet madam, att jag varit riktigt flitig i dag. Jag har inte sett upp från mitt arbete, utom ett enda ögonblick, då assessorskan bjöd mig en kopp kallt kaffe... usch, jag som inte kan fördra kallt kaffe!

MADAMEN. Ja, det måtte jag säga, inte kan det vara någon beräkning med kaffetären, om den inte är varm.

LOTTA. Min kusins familj skall ut på landet i morgon. Jag skulle också med, men inte får jag något roligt för det.

MADAMEN. Har hon tandvärk, stackars liten?

LOTTA. Nej.

MADAMEN. Eller tryckning öfver bröstet?

LOTTA. Inte det heller.

MADAMEN. Jag har droppar, beräknade för alla slags åkommor. Säg bara ifrån hvad det är, och jag skall genast kureras henne.

LOTTA. Mitt sinne är litet tungt i dag, men tag inte illa vid sig för det, snälla madam... det går väl öfver... i morgon är allt godt och väl igen.

MADAMEN. Ja så, hon är *tungsint*; nå, det är bättre än att vara *lätsinnig*, efter min beräkning. Se så, var nu glad igen, annars blir jag också ledsen... hon skall tro, att jag håller allt af henne en smula, och under de tretton år, jag varit änka, ha här väl bott sina fyrtio olika personer, men ingen har jag kommit så bra öfverens med som henne... också vill jag inte förlora henne som hyresgäst, och det gaf jag bevis på häromdagen.

LOTTA. Kors, säger madam det!

MADAMEN. Jo, ser ni, jag hade ett anbud.

LOTTA. Nej, hör man på bara... den tiden trodde jag länge sedan var förbi.

MADAMEN. Nej, förstå mig rätt. Det var inte af det slaget... det har jag nog haft tillräckligt af i mina dar, och det var inte så länge sedan jag hade det sista... Nej, jag menar ett anbud på det här rummet, en hyresgäst.

LOTTA. Nå, det var en annan sak.

MADAMEN. Jaha, och fast han bjöd mig mycket mer i hyra, än hvad ni betalar, och det hade varit en god beräkning...

LOTTA. Så afslog ni ändå anbudet?

MADAMEN. Jaha, hvart skulle då min lilla fröken Lotten tagit vägen, det var strax min beräkning.

LOTTA. Tack, snälla madam.

MADAMEN. Jo, si jag har alltid förstätt att välja mitt folk, och här ha bott bra många olika personligheter under mitt låga tak.

Sång n:o 2.

Mel.: ur *Alphyddan*.

I denna enkla, låga hydda
jag bott i många herrans år.
Hvad som har skett i dagar flydda
jag minns så tydligt som i går,
ty minne har jag som förslår.
∴ Här folk har bott af olika slag,
och alla till behag ∴
och i lag
var jag.
Spetsa nu sitt öra,
så ska' hon få höra:
jag i hast vill göra
här ett öfverslag.

Mel.: *Salig far min*.

1.

En gymnasist var den första hos mig logera,
han skulle läsa alltjämt, förstås, och studera,
ibland han brukade att på flöjt musicera,
men allra slängdast han var uti att flanera.

2.

Den andra var en officer som höll sina grader,
hvarannan vecka han pengar fick från sin fader.
Hvad ej gick åt för att vara med på parader,
han dock blef kvitt, ty han gärna drog sig en spader.

3.

Därpå jag fick mig en riksdagsman ifrån Skåne,
med sol i anletet och i hufvudet måne;
sin bibels läror han städs för ögonen hade,
ty *ja* och *nej* var det enda skåningen sade.

Se'n tror jag kom en poet, en man utaf lyran,
som ej i flit hade nå't gemensamt med myran.
Han var så punktlig uti att — bortglömma hyran,
att han till slut fick bo fritt på sjuttiofyran.

5.

På detta sätt har det gått i långliga tider,
med hyresgäster jag kämpat ut många strider,
men se'n ni kommit och trefnad kring eder sprider,
Det är mitt hopp att jag lugn får njuta omsider.

LOTTA. Ja, jag är också mycket belåten här... men vill hon inte vara så snäll och säga åt sin sväger, eller hvem det är, som gör sina visiter, att jag inte samlar på cigarrstumpar... Och ännu en sak, medan jag kommer ihåg den... den här stöfvelknekten behöfver jag alldeles inte. Jag är ingen beundrare af knektar, allra minst af den här sorten.

MADAMEN. Ack, förlåt, lilla snälla fröken Lotten! Jag är så tank-spridd, att jag ibland glömmar bort hälften.

LOTTA. Det var sant. Madam vill väl inte vara så snäll och ta in vatten på min tékanna? Jag vill dricka té här hemma i afton för första gången sedan jag flyttade hit.

MADAMEN. Men fröken står ju färdig att gå ut?

LOTTA. Jag springer bara bort med den här lilla hatten och är strax tillbaka igen. Glöm inte att ta stöfvelknekten med er nu, annars blir den liggande igen.

MADAMEN. Herre gud, jag kan inte begripa hvad hon kan ha emot den stackarn. (*Går, tar stöfvelknekten med sig*).

LOTTA. Ack, i dag för ett år sedan och nu, hvilken himmelsvid skillnad.. hvem skulle ha kunnat tro det!

Sång n:o 3.

1.

Än ingen sorg sig banat
väg till mitt hjärta då,
kärleken blott jag anat,
utan att den förstå.
Då fick jag honom skåda,
ljufliga känslors makt
började sig förråda,
fast ej ett ord blef sagdt;
dock våra hjärtan båda
slogo i samma takt.

2.

Lärkan bestod musiken,
vårsolen sken så varm,
där vi vid Uggleviken
vandrade arm i arm.
Våren är åter inne,
grönklädd naturen står,

sorgset är nu mitt sinne —
 trolöst han mig försmår;
 likväl utur mitt minne
 aldrig hans bild förgår.

MADAMEN (*inkommer*). Hvad i all världen, har hon inte gått ännu?

LOTTA. Jag går ju nu, som ni ser. (*Går med långsamma steg*).

MADAMEN. Herre Gud, jag trodde att hon aldrig skulle komma sin väg, jag började bli riktigt ängslig. Hvem skulle också kunna tro mig om ett sådant skälstycke... Jag hyr ut det här rummet åt två olika personer, som hvar och en tror sig vara ensam "herre på täppan", men riskabelt är det, det måste jag tillstå. Jag läste i Dagbladet, att ett "triffligt" rum önskaades hyra af en person, som är borta om dagarna; då beräknade jag som så, att samma rum kunde bebos af en, som är borta om nätterna, och tur hade jag med mig... jag fick mig en bagaregesäll, en mycket hygglig och bra karl för resten, fast han inte är hemma någon enda natt. Fröken Lotta går ut klockan 8 om morgnarna, sitter borta och syr hela dagen och kommer inte hem förrän 9 om kvällarna. Bagarn sover hela dagen, på eftermiddagskvisten är han ute och motionerar sig... klockan 8 går han i bageriet och kommer inte ingen förrän påföljande morgon klockan 9... Jag städar om rummet, ordnar saker och ting efter hvars och ens "naturell", och de märka inte det minsta; men tankarna får man lof att ha med sig. På det här sättet kan det gå till domedag, såvida inte något sjukdomsfall inträffar... då skulle det gå mot beräkning... men dess bättre äro de friska som nötkärnor båda två... Men jag tyckte klockan slog sex. Jag får väl då lof att göra téet i ordning. (*Går*).

FJÄRDE SCENEN.

TOBIAS SIKT.

Sång n:o 4.

Mel. ur *Rataplan*.

1.

En bagare har hvarken rast eller ro,
 när andra få hvila, då måste han gno;
 men klen är den lön, som för mödan han får,
 när andra gå framåt, han bakvägen går.

2.

Han tjänar sitt bröd i sitt anletes svett.
 När han är i farten, då tillgår det hett,
 i elden han går, ty han är inte feg,
 fast förtruppen endast består utaf deg.

3.

Så länge han finnes, det har ingen nöd,
 han sörjer för mänskornas dagliga bröd.
 Ett indraget lif får han föra, gunås,
 ty "jästfri" han aldrig får vara, förstås.

Men alla bekymmer de äro förbi,
när en gång sin egen han lyckas att bli.
Då har han en rörelse, präktig och god,
och mår som en prins i bagarebod.

5.

Har dit väl han hunnit, han trygg är och lugn.
Då vänder han ryggen båd träget och ugn
och ut sig på bygden begifver för att
en snutfager tärna till hustru få fatt.

(*Talar*). Hå, hå, ja, ja! Den delen af visan lär väl aldrig komma att slå in på dig, min kära Tobias Sikt, ty kärleken har du fått nog af, gunnås så visst. Men bort med alla dystra tankar! Låt nu i stället se hur man på bästa sätt ska' begagna sin gyllene frihet. Visst begärde jag att få bli ledig i eftermiddag för att resa till Södertelje öfver morgondagen; men jag kilar inte i väg förrän i morgon bitti med tåget och ger mig ut på en liten muntration i det vackra vädret. Den som bara hade en gumma att promenera med... Hå, hå, ja, ja! Men hvart har nu cigarrstumpen tagit vägen igen? Man kan aldrig få ha någonting i fred på det här stället... I fjol våras fann jag icke tiden lång, men, gud ske lof, jag fick upp ögonen, och det kan jag tacka en hedersvän till kamrat för. Jag har nu ett helt år gått och funderat på saken, men ändå inte kunnat begripa, hur det är möjligt att en flicka, som är förlofvad med en hederlig bagaregesäll, på samma gång kan gå och krumbukta för en bodknodd. Ja, hade jag honom här, nog skulle han bli knädd, det lofvar jag! Han lär ha blifvit sin egen i år, och de äro nu gifta, har jag hört; lycka till, gärna för mig... kaka söker maka... Men hvart hin har stöfvelknekten tagit vägen? Det är som jag säger, man kan inte få ha något i fred på det här stället... Hvad är det här för slag? (*Hittar en hårklädsel på sängen*). Det är ju en sådan där tuppkam, som damerna begagna; hvad skall jag med den att göra? Men det var sant, min present till madam Andersson. (*Går till bordet, där han ställt en papperspåse, fylld med hvetebröd*). Färska bullar, det ska' nog falla henne i smaken. Se, där är hon! Guds fred, madam, på lördagskvisten! Guds fred! Guds fred!

SIKT. MADAM ANDERSON (*från sidorummet med en bricka, hear-på står en téservis m. m.*)

MADAMEN. Åh, herre min skapare! Det hade jag då aldrig beräknat!

SIKT. Hvad menar mutter med det här? En tékanna, en korg med bröd, och en liten likör, tror jag med, det ser ju riktigt delikat ut. (*Afsides*). Gumman måtte ha fått reda på att jag är ledig i afton och vill bereda mig en öfverraskning. Det är vackert gjort af kåringen, mycket vackert! (*Högt*). Det här hade jag inte väntat af henne.

MADAMEN. Hvad menar ni?

SIKT. Det är, på min bagarära, mer än jag förtjänar.

MADAMEN. Hvilket då?

SIKT. Det där. (*Pekar på brickan*).

MADAMEN. Ni har således upptäckt...

SIKT. Man rår inte för att man har en så kallad skarp-blick emellanåt; men den här saken ska' vi nog bli ense om.

MADAMEN. Nå, det var också min beräkning, att ni inte skulle taga illa upp det lilla arrangemanget... Herre, min skapare! Det gör ju er på det hela taget ingenting.

SIKT. Hvad säger ni? Jag skulle vara förbannat otacksam, om jag toge illa vid mig för en sådan uppmärksamhet.

MADAMEN. Uppmärksamhet?

SIKT. Ja, det måtte väl inte vara för mycket sagdt, när ni på det här sättet öfverraskar mig, efter ni vet, att jag är ledig i afton. (*Afsides*). Gumman börjar gå i barndom.

MADAMEN (*afsidet*). Han har ingenting märkt. Jag andas åter!

SIKT. Hör nu, får jag inte lof att hjälpa till...

MADAMEN. Ahnej, vill ni bara...

SIKT. Vill ni bara låta mig hållas. Jag har dukat ett bord förr en gång. (*Skynkar till andra bordet och hämtar papperspåsen*). Se här, frivilliga bidrag mottagas väl?

MADAMEN (*afsidet*). Hur ska' jag komma ur den här knipan...?

SIKT. Mutter, hvar köper ni det här kommisbrödet?

MADAMEN. Hää?

SIKT. Jag säger, att brödet här är alldeles unket; hvar köper ni det?

MADAMEN. Kors, nere i boden vid hörnet, vet jag.

SIKT (*afsidet*). Aj, för fan, vår egen försäljning!

MADAMEN (*afsidet*). Nu har jag det. (*Högt*). Jo, ser ni, min bäste herr Sikt, saken är den, att det är min födelsedag.

SIKT. Hvad hör jag! Har den äran, mutter lilla, har den äran!

MADAMEN. Och därför har jag bjudit en väninna till mig i afton.

SIKT. Jaså, ni tänker ha främmande i afton?

MADAMEN. Jaa! Och jag tänkte få låna ert rum... det är lite trefligare här än inne hos mig... ni tar väl inte illa upp?

SIKT. Nej, vasserra, genera er inte.

MADAMEN. Men nu är det också en annan sak, jag tänkte be er om...

SIKT. Har redan gissat det... en butelj körsbärsvin?

MADAMEN. Nej, vars... ja, ser ni, visst låter det litet löjligt, men...

SIKT. Nå, så säg då ut och stå inte där och puttra som jästen i en deg... tiden är dyrbar, butikerna stängas snart, och se'n kan jag inte skaffa något.

MADAMEN. Jo... jag ville... be er, om ni ville vara så god och gå er väg!

SIKT. Hä!... Det var en snöpligt slut på festen. Jag, som trodde att ni ville bereda er den glädjen att se mig på en liten fröjd i afton. Jag finner, att jag misstagit mig, och det kapitalt ändå... men det är detsamma... Jag går... jag går...

MADAMEN. Nej, förstå mig rätt, det är inte för min skull, utan

för min väninna, fru Russinkvists... hon har så innerligt gladt sig åt att få vara på tu man hand med mig i afton; men nu låter det sig inte göra, om ni...

SIKT. Säg inte ut, madam, jag vet mycket väl hvad ni menar; men jag tycker, jag, att ert rymliga rum kunde vara nog för den där förtroliga sammankomsten.

MADAMEN. Ja, men jag har nyss skurat golfvet därinne.

SIKT. Madam, jag vet att ni är den personifierade snyggheten; men att själf skura golfvet på sin födelsedag, det är för mycket, sa' den, som fick en tvåskillingslimpa för fem öre.

MADAMEN. Men nu kommer jag till hufvudanledningen, hvarför jag bedt er gå er väg. Ser ni, min vän, fru Russinkvist är så fasligt döf, att man måste skrika fram hvartendaste ord till henne. Det är bara en tunn brädvägg emellan mitt rum och snickarns lägenhet, och fast vi inte säga någonting annat, än hela världen kan få höra på, så inser ni väl, ni, som är en bildad karl, att det inte kan vara angenämt att en snickare får höra hvart ord man säger. (*Afsides*). Det där skall väl göra beräknad verkan, kan jag tro.

SIKT. Ja, det inser jag ganska väl.

MADAMEN. Men hur var det? Skulle ni inte resa till Södertälje, till er bror, och se till honom?

SIKT. Åh, det är väl mycket mer jag skall se till... ser ni, oss emellan sagt, ämnar jag öfverta ett litet kringelbageri därnere.

MADAMEN. Nå, så skynda er då, det går ett extratåg om en stund.

SIKT. Åh, har ingen fara... det är god tid med det ännu.

MADAMEN. Men fröken kan komma hvart ögonblick som helst.

SIKT. Hvilken fröken?

MADAMEN. Hvem har talat om någon fröken? Jag sa' att snälltåget går på ögonblicket... jag tror han har blifvit lombörd... jag talte om min döfva väninna.

SIKT. Ja, men klockan är inte mer än half sju ännu.

MADAMEN. Er rofva går en halftimme för sakta.

SIKT. Gör den? Och hon har nyligen kostat mig 5 kronor. Ja, de fördömda urmakarna... jag hade en god vän, som sa', att de spotta i uret, och för det ta de 3 kronor.

MADAMEN. Seså, prata nu inte bort tiden... Det är lång väg till bangården.

SIKT. Ja, men jag måste ha en annan rock på mig. Inte kan en fin stockholmare gå i så'n här rock och mössa i Södertälje, heller. (*Får tag i hårklädseln*). Pst! madam, ni begagnar hårklädsel... den låg bland mina löskragar...

MADAMEN. Det är obeskedligt af er att göra narr af en gam... äldre människa, ville jag säga, för att hon begagnar lösbena. (*Får se hårklädseln*). Den här grannlåten är för resten inte min.

SIKT. Nå, hvems är den då?

MADAMEN. Kors, det är ju frökens, vet jag.

SIKT. Hvilken fröken?

MADAMEN. Nej, nej, visst är det min.

SIKT. Nå, hvad bråkar hon efter då!

MADAMEN. Herre Gud! Den som hade honom i väg.

SIKT. Jag var hos fotografen här midt emot och lät konterfeja af mig... Två kort har jag, det ena ska' bror min ha, och det andra får madam... håll till godo på födelsedagen!

MADAMEN. Se så, skynda er bara!

Sång n:o 5.

Mel.: *Fredmans sånger n:o 5.*

Skynda sig bara, min bästa herr Sikt,
stå ej och krångla, nej, lät det gå kvickt,
ty det är af största vikt.

SIKT.

Aldrig har jag hört nåt slikt.
Formligen mutter på dörren mig kör.

MADAMEN.

Blott för hans bästa jag sälunda gör,
tåget väntar ej, munsjör,
därför han sig skynda bör.

SIKT.

Nå, farväl då... lät mig tänka.
Har jag glömt nå't? Liksom ny
gamla hatten måste blänka,
och ta hit mitt paraply.
Jag sedan ska' ifrån er fly.

MADAMEN.

Klockan är en kvart på åtta,
tåget han försumma lär.
(*Afsides*). Gud ske lof att fröken Lotta
ännu ej tillbaka är.

SIKT.

Låt mig se, att hon med måtta
af traktaten sin förtär.

(*Dansar med gumman under det musiken avslutar melodien; skyndar sedan ut*).

SJÄTTE SCENEN.

MADAMEN.

MADAMEN (*ensam*). Gud ske lof att han är borta... Jag var rädd att det skulle gå galet i kväll; men nu är all fara förbi... om en kvarts timme sitter han på bantåget och kommer inte igen förrän i morgon bittida; men nu fort undan med alla herrekiperingsartiklar... Se så där, ja... Och den här grannlåten ska' in i fröken Lottas skåp... De hafva hvar sin halfva i det här präktiga skåpet; men hvad var det han gaf mig för slag... (*Tar porträttet på bordet och går öfver till andra sidan samt håller det mot fönstret*). Ja, se utan glasögon kan jag inte se ett gudslån.

SJUNDE SCENEN.

MADAMEN. LOTTA.

LOTTA (*inkommer*). Tjänarinna!

MADAMEN. Ah, se fröken Lotten redan tillbaka, hon fick ärendet fort uträttat.

LOTTA. Hos min kusin hade alla fullt upp att göra för utfärden i morgon.

MADAMEN. Och fröken Lotten vill inte vara med?

LOTTA (*afsides*). Jag mötte honom nere på gatan... men han såg mig inte... Gud vet hvar han kom ifrån. (*Ser sig omkring*). Har här varit någon?

MADAMEN. Nej, inte så mycket som en katt en gång.

LOTTA. Men jag tycker att här luktar tobaksrök.

MADAMEN. Ah, hon är för löjlig med sin tobaksrök... Jag har väl glömt att läsa köksdörrn, kan jag tro.

LOTTA (*ser brickan*). Nej, men så fint... madam slår då riktigt på stort. (*Får se porträttet*). Hvar har ni fått det här ifrån?

MADAMEN. Det skall föreställa kung Napoleon, tror jag sväger sa', när han gaf mig kortet.

LOTTA. Hur har er sväger kommit öfver det här porträttet?

MADAMEN. Han har väl köpt det kan jag tro.

LOTTA. Nehej, han har inte köpt det.

MADAMEN. Nå, då har han väl fått det, för stulit det har han då inte.

LOTTA. Hör nu, madam, jag vet hvem kortet föreställer... Känner er sväger en bagare, som heter Sikt?

MADAMEN. Nej, han har aldrig i sin lifstid sett honom, det kan jag försäkra.

LOTTA. Hur kan ni så tvärsäkert påstå det? Då känner ni väl honom...

MADAMEN. Nej, inte om jag fölle framstupa öfver honom... hon är för löjlig med sina frågor.

LOTTA. Ni döljer sanningen för mig.

MADAMEN. Ah, jag mår illa! (*Faller ned på en stol vid fönstret*). Det svartnar för mina ögon... Vatten! Vatten! (*Afsides*). Det finns ingen räddning mer... Hon har upptäckt hela historien.

LOTTA. Tala om för mig nu vackert, hur saken hänger ihop... har han varit här?

MADAMEN (*svagt*). Ja!

LOTTA. Sökte han mig?

MADAMEN (*som ofvan*). Nej!

LOTTA. Nå, hvad ville han då?

MADAMEN. Han ville... han ville... (*Afsides*). Hvad skall jag hitta på? (*Högt*). Han har rest sin väg.

LOTTA. Långt bort?

MADAMEN. Ja, så långt som väger räcker, och har han det inte, så skall jag ge honom respass den första, det lofvar jag och Gunilla

Malena Andersson med, och det ska' bli så säkert som lingon till oxstek: (*Skyndar ut*).

ÅTTONDE SCENEN.

LOTTA.

LOTTA (*ensam*). Han har rest, och hon skall ge honom respass till den första... det är alldeles obegripligt för mig... och porträttet här, som hon inte vill kännas vid... Ack ja, det är han... i dessa ögon läste jag en gång min sällhet och min lycka... Skulle han måhända... Åh nej, det är inte möjligt... Visst nämnde madam Andersson, att hon haft ett anbud... Gumman har helt säkert en liten sparpennning... men så illa vill jag ändå inte tänka om honom... Jag vill ytterligare tala vid gumman och ha visshet. (*Går ut*).

NIONDE SCENEN.

SIKT.

SIKT (*utanför*). Det är inte något spöke, madam lilla, utan det är jag lifs lefvande, som går igen. (*Kommer in*). Ja så, gumman är inte här... Jo, det är fint att lämna dörrn så där oläst. Jag har tappat min portmonnä, och hvad äro vi människor utan en sådan? Jo, en korintbulle utan korinter ä' vi... Jag märkte inte min förlust förr än vid bangården, och i hela högen vid biljettluckan fanns det inte en enda, som kunde låna mig en tia... det är märkvärdigt hvad människorna kunna vara snåla när det gäller konstanter. (*Går åt fonden*). Se där ligger den min själ och tiger... nå, det var då riktigt trefligt... men nu hinner jag inte förr än i morgon bittida med tåget, och det kan jag tacka madam Andersson för, som hade så brådt om att få mig i väg... Se, där kommer hon... tack ska' ni ha, madam Andersson!

TIONDE SCENEN.

SIKT. LOTTA.

LOTTA (*inkommer*). Där inne fanns ingen människa, och köksdörrn stod på vid gäffel... Jag tror att gumman blifvit förryckt.

SIKT. Jag säger, tack ska' ni ha, madam Andersson!

LOTTA. Denna röst!

SIKT (*vänder sig om*). Hä?!

LOTTA (*på samma sätt*). Du! Ni här?!

SIKT. Kryddkrämarfrun!

LOTTA (*för sig*). Kryddkrämarfrun... hvad vill han säga med det?

SIKT. Där ha vi således Anderssonskans döfva väninna... Där ha vi straffet; det slog henne på örat. Det var för att hon lyssnade på bodknoden, den kvinnoröfwaren!

LOTTA. Han går till doms med sig själf... Han får allt taga första steget.

SIKT. Vacker är hon ännu... Kinderna ä' fina som en färsk smla; jag har lust att rycka upp henne en liten smula. (*Går och skriker henne i örat*). Ni väntade visst inte att träffa mig här... Hade ni anat

något sådant, hade ni visst inte kommit hit... (*Afsides*). Jag förmår inte gorma mera... Jag tar lungsot på mig.

LOTTA. Stackars gosse... han har visst blifvit döf, efter han talar så högt. Ungsvärmen har måhända framkallat susningar för hans öron. (*Talar högt i hans öra*). Det både gläder och smärtar mig att återse er... hörseln har tagit skada, märker jag.

SIKT. Och det med besked, det medgifves gärna. (*Afsides*). Uff!

LOTTA. Det var mycket sorgligt att höra...

SIKT. Ja, mycket. Hör ni alltid lika dåligt, eller är det bara vid vissa vindar, vid häftiga sinnesrörelser eller tocke där?

LOTTA. Hvad menar ni?

SIKT. Nej, hon är alldeles oefterrättlig... jag frågar, om ni alltid hör lika dåligt?

LOTTA (*skriker honom i örat*). Mina hörselorganer äro i bästa skick, men hur är det med edra?

SIKT. Hvad? Är ni inte döf?

LOTTA. Döf?! Hur kom ni på den idén?

SIKT. Är ni inte kryddkrämarfru då?

LOTTA (*afsides*). Han tror att jag är gift... Nå, i den tron må han bli. (*Högt*). Jo, visst är jag kryddkrämarfru.

SIKT. Ja, då har jag ingenting att tillägga... oaktadt...

LOTTA. Oaktadt?

SIKT. Oaktadt jag en gång hade mycket på hjärtat; men det är detsamma, jag har besinnat mig.

LOTTA. Men hvad har då fört er hit?

SIKT. Jag hade glömt min portmonnä och upptäckte det inte förr än vid bangården, och därför måste jag kila hem igen.

LOTTA. Men hvarför kom ni då hit upp?

SIKT. Jag säger ju, att jag måste kila hem igen, och det är ju detsamma som hit upp.

LOTTA. Jaså, ni bor således här i huset?

SIKT. Jo, det hittar allt på att hända det... jag trifs här till och med rätt bra.

LOTTA (*afsides*). Och jag, som aldrig förut sammanträffat med honom... troligen bor han i gårdsbyggningen. (*Sätter sig*).

SIKT. Hon slår sig ner, hon generar sig inte; tänk om hennes man kom nu, jo, då skulle det bli ett lif... emellan bagarn och "jåsten".

LOTTA (*afsides*). Och jag, som trodde att han kom för att göra allt godt igen... ännu en sviken förhoppning.

SIKT (*går uppåt scenen*). Nej, det var då för märkvärdigt.

LOTTA. Söker herrn något?

SIKT. Nej, jag ville bara ställa in mitt paraply. (*Ställer in det i skåpet*).

LOTTA. Skall den stå här?

SIKT. Jo, säkert, och min hatt med vid sidan af mina svarta kläder... sämre frack skulle man kunna få se... skulle kunna pryda till och med en brudgum.

LOTTA. Och allt det där har ni förvarat i madam Anderssons skåp?

SIKT. Ja, hon har afstått halff parten åt mig.

LOTTA. Och mig har hon lånat den andra hälften.

SIKT. Då få vi väl lof att säga itu den gamla möbeln, ty vi båda lära väl aldrig komma öfverens om hvar skåpet skall stå.

LOTTA. Hur länge har ni haft er afskrankning till låns?

SIKT. Så länge som jag haft den äran att bo här.

LOTTA. Det måtte allt falla sig bra besvärligt att ha sina gångkläder här och bo i gårdsbyggnaden.

SIKT. Det är allt möjligt det, men eftersom jag bebor just det här rummet, så...

LOTTA. Huru? Mitt rum?

SIKT. Ert rum?... Men begriper ni då inte, att jag, Tobias Sikt, hyr och bebor detta rum, med allt hvad däruti i lösegendomsväg sig befinner, och betalar femton kronor i månaden och det i förskott ändå.

LOTTA. Det är inte sant.

SIKT. Hä? Ä' det inte sant!

LOTTA. Jag har ju bott här allt sedan oktober månad i fjol.

SIKT. Det är möjligt, men ert rum ligger väl då på andra sidan farstun.

LOTTA. Skall det vara skämt eller allvar?

SIKT. Det är mitt fulla allvar, det försäkrar jag er. (*Afsides*). Stackars liten, hon har bestämt någon fix idé! (*Högt*). Ni är ju här för att besöka madam Andersson?

LOTTA. Nej.

SIKT. Ni är ju kryddkrämarfru... ni måtte väl bo hos er man?

LOTTA. Ah!... min man... det är någonting som inte alls hör hit.

SIKT. Ursäkta mig, att jag frågar. Är herrskapet skilda åt?

LOTTA. Jag har aldrig varit gift.

SIKT. Gick den andra förlofningen också i putten?

LOTTA. Jag har bara varit förlofvad en gång, och det var med dig, otacksamme.

SIKT. Lotta! Hvad säger du? Ska' jag väl tro mina öron? Nä, än kryddkrämarn då?

LOTTA. Inte har jag varit förlofvad med någon kryddkrämare.

SIKT. Man har då bedragit mig. Narrats på min lilla fästnös! Lotta, kan du förlåta mig?

Sång n:o 6.

Mel.: *Hur du dig vänder.*

I.

Lotta, förlåt mig,
som gjort dig förtret.
Hvad som gått åt mig
knappast jag vet.
Jag varit blind,
blek blef min kind,
men ingen nöd!
Röd
blir den, om du vill dela mitt bröd.

LOTTA.

Illa du gjorde,
som misskände mig.
Knappast jag borde
tillgifva dig.
Allt är dock glömt
när du så ömt,
ser till mig opp.

Hopp

lifvar igen min själ och min kropp.

3.

SIKT.

Mer jag ej klagar,
min sorg är nu all.
Sötebrödsdagar
lefvas här skall.
Lotta, min vän,
vill du igen
taga din ring!

LOTTA.

Spring!
hämta den.

SIKT.

Skallen löper omkring!

SIKT (*sätter efter sångens slut en ring på hennes finger*). Hurra!
Så ska' det låta! Här är en bagarring, som heter duga, och så en liten
puss på saken.

LOTTA. Nej, den får du allt vänta med så länge.

SIKT. Man får väl nöja sig med ett litet famntag då så länge: till
midsommar står du brud.

LOTTA. Men hvad ska' vi gifta oss på?

SIKT. Ah jo, bror min, rika bagarn i Södertälje, har lofvat mig att
få öfvertaga hans kringelbageri, och det är ett geschäft, som går som
varmt bröd.

LOTTA. Ack, så roligt! Men säg mig nu, gunstig junker, hur hän-
der det ihop med madam Andersson? Hon har ditt porträtt.

SIKT. Ja, det tror jag, det. Jag gaf henne det nyss.

LOTTA. Men hon ville inte bekänna kort för mig... hon påstod, att
det skulle föreställa kung Napoleon.

SIKT (*skrattar*). Alltför smickrande! Prins, det är jag väl på sätt
och vis, men kejsare, det är alldeles för mycket... men i alla fall kan
det inte skada att få tag i madam Andersson.

LOTTA. Hon har gått sin väg.

SIKT (*går och bultar på dörren*). Madam Andersson... lilla snälla
madam Anderson! lilla vackra madam Andersson! Den spiken drog, nu
kommer hon.

ELFTE SCENEN.

DE FÖRRA. MADAMEN.

MADAMEN (*inkommer*).

SIKT. Hör nu, min kära madam, ni är skyldig mig en förklaring... att ni ger mig ut för kejsare, det må vara hur som helst med den saken; men tillåt mig en fråga: bor jag här, eller bor jag här inte?

MADAMEN. Visst bor ni här, det kan ingen neka för.

LOTTA. Hvad för slag? Betalar jag inte tio kronor i månaden för det här rummet?

SIKT. Och mig har hon tagit femton af.

MADAMEN. Jo, ser ni, min bäste herr Sikt, jag tyckte det passade så bra, att ni, som hade ert arbete borta om nätterna, och fröken Lotten, som satt hela dagen borta och sydde... att ni båda gärna kunde bo i samma rum, utan att genera hvarandra.

SIKT. En så'n listig en... men det gick inte i längden; vi sammanträffade ändå till slut.

MADAMEN. Ja, det var rakt emot beräkning.

SIKT. Jag tror nog det... men nu ämnar jag...

MADAMEN. Anmäla mig för polisen, kanske?

SIKT. Nej, gud bevars... jag ämnar bara hyra mig ett annat logis och det redan denna afton... min fästmö får stanna kvar här.

MADAMEN. Hvad hör jag?

LOTTA. Jo, så står det till.

MADAMEN. Jaså, det är således han, som kostat min rara fröken Lotten så många tårar. (*Till Sikt*). Hon tycker allt bra mycket om er, och det har alltid varit min beräkning, att ni båda äro som ni vore skapade för hvarandra.

Sång n:o 7.

Mel. ur *Nya Garnison*.

SIKT.

Så blef på kränglet dock ett lyckligt slut,
ty tvenne hjärtan ha hvarandra funnit.
Visst blir det jag, som körs på dörren ut,
men hvad gör det, min sällhets mål jag dock har hunnit.

LOTTA.

Ett år förgått i sorger och besvär,
men riklig lön jag fått nu för min späkning.

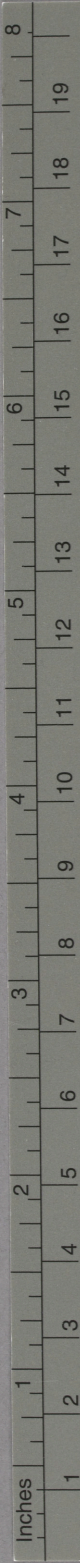
SIKT.

Vi äro alla nöjda här,
må så ni äfven vara där,
det annars går emot beräkning.

TRIO.

Vi äro alla nöjda etc. etc.

Centimetres

TIFFEN® Color Control Patches

© The Tiffen Company, 2007

Blue	Cyan	Green	Yellow	Red	Magenta	White	3/Color	Black
								
	